

Utkast till regeringens proposition om ändring av lagen om Åklagarmyndigheten och lagen om justitieförvaltningens nationella informationsresurs

Inledning

Justitieministeriet tillsatte den 8 augusti 2024 en arbetsgrupp med uppgiften att bereda en ändring av lagen om Åklagarmyndigheten och vissa lagar som har samband med den. Arbetsgruppens skulle utarbeta sitt förslag i form av en regeringsproposition. Arbetsgruppens mandatperiod löper ut den 30 april 2026.

Justitieministeriet begär ert utlåtande om utkastet till regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om Åklagarmyndigheten och lagen om justitieförvaltningens nationella informationsresurs.

Behandlingen av personuppgifter vid Åklagarmyndigheten fastställs i lagen om behandling av personuppgifter i brottmål och vid upprätthållandet av den nationella säkerheten (1054/2018, dataskyddslagen avseende brottmål). Lagen tillämpas bland annat när det är fråga om förundersökningsmyndighetens eller åklagarens verksamhet i samband med brott eller handläggning av brottmål i domstol. Dessutom tillämpas vissa enskilda bestämmelser i speciallagstiftningen på behandlingen av personuppgifter vid Åklagarmyndigheten.

Kraven på räckvidd för, exakthet hos och noggrann avgränsning av bestämmelser om skyddet av personuppgifter kan till stor del uppfyllas genom dataskyddslagen avseende brottmål. Avsikten är att till lagen om Åklagarmyndigheten foga specialbestämmelser som är nödvändiga för att stärka dataskyddet i regleringskontext där det finns ett känsligt samband med de grundläggande fri- och rättigheterna. I lagen preciseras också Åklagarmyndighetens personuppgiftsansvar. Det föreslås också att det i lagen om justitieförvaltningens nationella informationsresurs tas in bestämmelser om gemensamt personuppgiftsansvar i fråga om informationsresursen.

Målsättningar

Syftet med ändringarna är att med beaktande av annan tillämplig lagstiftning och arten av åklagarnas uppgifter och behandlingen av personuppgifter bättre skydda den registrerades rättigheter i situationer där behandlingen av personuppgifter är förknippad med särskilda risker. Syftet med de lagändringar som gäller personuppgiftsansvar är att få regleringen att

motsvara de faktiska situationerna med personuppgiftsansvar och att öka transparensen i regleringen.

Svarsanvisningar för mottagare

Vem som helst kan lämna ett utlåtande.

Utlåtandet ska i första hand lämnas in genom att svara på begäran om utlåtande på utlaatande.fi. Anvisningar för att använda och registrera sig i tjänsten finns på utlaatande.fi under fliken Anvisningar > Bruksanvisningar (användarstöd: [lausuntopalvelu.om\(at\)gov.fi](mailto:lausuntopalvelu.om(at)gov.fi)). Ministerierna ska dessutom föra in det utlåtande som de lämnat via utlaatande.fi i ärendehanteringssystemet VAHVA under ärende VN/13193/2022.

Om det inte är möjligt att använda tjänsten utlaatande.fi kan utlåtandena sändas per e-post till ministeriets registratorskontor på adressen [kirjaamo.om\(a\)gov.fi](mailto:kirjaamo.om(a)gov.fi) eller per post till adressen Justitieministeriet, PB 25, 00023 STATSRÅDET. Vänligen ange ärendenummer VN/13193/2022 i de utlåtanden som sänds till registratorskontoret. Dessutom ber vi att de utlåtanden som lämnas in till registratorskontoret skickas till exempel som bilaga till e-posten i Word- eller pdf-format så att utlåtandehandlingen inte innehåller onödiga personuppgifter, såsom privatpersoners e-postadresser.

Alla utlåtanden är i regel offentliga i enlighet med lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999). Utlåtandena publiceras på projektets offentliga projektsidor (valtioneuvosto.fi/sv/projekt, projektkod OM029:00/2022). Ett utlåtande som lämnats in av en privatperson publiceras dock på projektsidorna endast om personen skriftligen begär det till exempel i samband med sitt utlåtande eller i ett följebrev till utlåtandet.

Alla utlåtanden som lämnats via utlaatande.fi, också utlåtanden från privatpersoner, är automatiskt tillgängliga för alla på utlaatande.fi. Ministeriet publicerar inte de utlåtanden som sänts till registratorskontoret på utlaatande.fi.

Utlåtandena ska inte innehålla onödiga personuppgifter. Även om ett utlåtande som en privatperson lämnat in till registratorskontoret inte publiceras på webben, kan alla ta del av det vid ministeriet i enlighet med lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet.

Tidtabell

Vänligen lämna utlåtandet senast den 13.1. 2026.

Beredare

Mer information ger:

Lagstiftningsråd Virpi Koivu, e-post virpi.koivu@gov.fi, tel. 029 5150 047

Länkar:

<https://oikeusministerio.fi/hanke?tunnus=OM029:00/2022> - Valtioneuvoston hankesivu

<https://oikeusministerio.fi/sv/projekt?tunnus=OM029:00/2022> - Statsrådets projektportal

Bilagor:

[HE-luonnos 11.11.2025.pdf](#) - HE-luonnos

[Lagförslag_utkast.pdf](#) - Utkast till lagförslag

Sändlista:

Eduskunnan oikeusasiamies
Helsingin hallinto-oikeus
Helsingin hovioikeus
Helsingin käräjäoikeus
Itä-Suomen hallinto-oikeus
Itä-Suomen hovioikeus
Julkisalan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO ry
Juristiliitto
Keskusrikospoliisi
Korkein hallinto-oikeus
Korkein oikeus
Maahanmuuttovirasto
Markkinaoikeus
Oikeuspalveluvirasto
Oikeusrekisterikeskus
Pirkanmaan käräjäoikeus
Poliisihallitus
Puolustusministeriö
Puolustusvoimien pääesikunta
Rajavartiolaitos (esikunnan oikeudellinen yksikkö)
RISE Keskushallintoyksikkö
Rovaniemen hovioikeus
Sisäministeriö
Suomen Asianajajat
Suomen Syyttäjäyhdistys ry
Suomen tuomariliitto
Syyttäjälaitos
Tietosuojavaltuutettu
Tulli
Tuomioistuinvirasto
Turun hallinto-oikeus
Turun hovioikeus
Ulosottolaitos
Vaasan hovioikeus
Valtioneuvoston oikeuskansleri
Valtiovarainministeriö
Varsinais-Suomen käräjäoikeus

Lausunnonantajan lausunto

Är de bestämmelser som föreslås i lagen om Åklagarmyndigheten tillräckliga för att stärka dataskyddet utöver det som föreskrivs i dataskyddslagen avseende brottmål?

Finns det andra behov av preciseringar i lagen med tanke på åklagarnas behandling av personuppgifter?

Är den föreslagna lösningen med gemensamt personuppgiftsansvar i fråga om justitieförvaltningens nationella informationsresurs fungerande?

Anser ni att ändringen av definitionen av justitieförvaltningsmyndigheten är nödvändig eller är den förenad med problem?

Övriga synpunkter på utkastet till regeringens proposition/ ert utlåtande om utkastet

Suurpää Johanna
Oikeusministeriö

Koivu Virpi
Oikeusministeriö